

SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
III. volebné obdobie

675

UZNESENIE
SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 25. apríla 2016

k žiadosti Ústavného súdu Slovenskej republiky o vyjadrenie vo veci sťažnosti
JUDr. Heleny Kožíkovej,

Súdna rada Slovenskej republiky

po prerokovaní žiadosti Ústavného súdu Slovenskej republiky o vyjadrenie vo
veci sťažnosti JUDr. Heleny Kožíkovej, na 41. zasadnutí

s c h v a ľ u j e

vyjadrenie k žiadosti Ústavného súdu Slovenskej republiky
č. II. ÚS 298/2015-91 vo veci sťažnosti JUDr. Heleny Kožíkovej, ktoré tvorí
prílohu uznesenia.

Overovateľ: prof. JUDr. Ján Klučka, CSc.

JUDr. Jana Bajánková
p r e d s e d n í ě k a
Súdnej rady Slovenskej republiky

V Bratislave 25. apríla 2016

Číslo: SR 104/2016

k sp. zn. II. ÚS 298/2015

Ústavný súd Slovenskej republiky

Hlavná 110
042 65 Košice

V právnej veci

sťažovateľka: JUDr. Helena Kožíková

zast.: JUDr. Michalom Mandzákom, advokátom Advokátskej
kancelárie Mandzák a pol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava

proti

porušovateľovi: Prezident Slovenskej republiky,
Hodžovo námestie 1
810 01 Bratislava

Súdna rada Slovenskej republiky,
Župné nám. č. 13
814 22 Bratislava

Kancelárii Súdnej rady Slovenskej republiky bolo 31. marca 2016 doručené uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) pod sp. zn. III. ÚS 76/2016-15 z 9. februára 2016 a uznesenie ústavného súdu pod sp. zn. PLs. ÚS 5/2016-7 z 10. februára 2016 spolu so žiadosťou, v ktorej ústavný súd žiada Súdnu radu Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) o vyjadrenie sa k prijatej sťažnosti **JUDr. Heleny Kožíkovej**, zastúpenej JUDr. Michalom Mandzákom, advokátom Advokátskej kancelárie Mandzák a pol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie

základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na vstup do verejných služieb svojej krajiny za rovnakých podmienok podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) o odvolaní z funkcie sudkyne k 17. júnu 2015 v spojení s uznesením súdnej rady č. 444 z 30. marca 2015, alternatívne úkonom prezidenta o odvolaní z funkcie sudkyne k 17. júnu 2015 v spojení s uznesením súdnej rady č. 444 z 30. marca 2015. K predloženej sťažnosti schválila súdna rada nasledovné

v y j a d r e n i e:

Ústavný súd na neverejnom zasadnutí senátu 9. februára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Heleny Kožíkovej, , pričom uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 76/2016-15 z 9. februára 2016 bola sťažnosť namietajúca porušenie základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a práva na vstup do verejných služieb svojej krajiny za rovnakých podmienok podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozhodnutím prezidenta o odvolaní z funkcie sudkyne k 17. júnu 2015 v spojení s uznesením súdnej rady č. 444 z 30. marca 2015, alternatívne úkonom prezidenta o odvolaní z funkcie sudkyne k 17. júnu 2015 v spojení s uznesením súdnej rady č. 444 z 30. marca 2015 prijatá na ďalšie konanie.

Ústavný súd ďalej na neverejnom zasadnutí pléna 10. februára 2016 prerokoval sťažnosť Mariany Reiffovej, , vedenú pod sp. zn. II. ÚS 298/2015 a sťažnosť JUDr. Heleny Kožíkovej, , vedenú pod sp. zn. III. ÚS 76/2016 a rozhodol uznesením sp. zn. PLs. ÚS 5/2016-7 o spojení uvedených sťažností na spoločné konanie, so zreteľom na skutkovú a právnu súvislosť oboch sťažností, ktoré budú ďalej vedené pod sp. zn. II. ÚS 298/2015.

Zo sťažnosti JUDr. Heleny Kožíkovej vyplýva, že sťažovateľka pôsobiaca ako sudkyňa Okresného súdu Bratislava I, sa o odvolaní z funkcie sudcu dozvedela až od predsedníčky Okresného súdu Bratislava I ako i z oznámenia o odvolaní z funkcie zverejnenom na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že ustanovenie čl. 147 ods. 2 ústavy, nie je konštruované ako ústavný imperatív prikazujúci prezidentovi odvolať z funkcie sudcu, ktorý dovŕšil vek 65 rokov. Z ústavy tiež nemožno vyvodit' ústavnú povinnosť súdnej rady

predložiť sudcov, ktorí dosiahli vek 65 rokov na ich odvolanie prezidentovi. Sťažovateľka ďalej uvádza vyjadrenia jednotlivých členov súdnej rady na zasadnutí, zachytených v zápisnici z rokovania súdnej rady z 30. marca 2015, ktoré sú názorovo rozdielne vo vzťahu k povinnosti súdnej rady predložiť prezidentovi návrh na odvolanie sudcu po dovŕšení veku 65 rokov. Preto nemožno napadnuté uznesenie súdnej rady považovať za spôsobilý návrh na odvolanie sudcu podľa čl. 141a ods. 5 písm. c) v spojení s čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy. Podľa sťažovateľky, k uvedenému záveru korešponduje aj text napadnutého rozhodnutia súdnej rady, z ktorého jednoznačne nevyplýva, že súdna rada vskutku navrhla odvolanie sťažovateľky z funkcie sudcu. Napadnuté uznesenie súdnej rady sťažovateľka vníma len vo význame, že súdna rada oznámila prezidentovi zoznam sudcov, ktorí dovŕšili ústavne relevantný vek a nemožno ho považovať za návrh na odvolanie. Z tohto dôvodu, podľa sťažovateľky neexistovalo uznesenie súdnej rady, ktorým by bol podaný návrh na odvolanie sťažovateľky z funkcie sudcu, a preto ani prezident nebol oprávnený vydať rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky z funkcie sudcu (t. j. rozhodnúť bez existencie základného predpokladu pre rozhodnutie prezidenta).

Súdna rada na svojom 28. zasadnutí, ktoré sa konalo 30. marca 2015, prerokovala návrhy sudcov, ktorí dosiahli vek 65 rokov a posúdila existenciu dôvodov uvedených v čl. 147 ods. 2 písm. b) ústavy.

Dôvody na odvolanie z funkcie sudcu sú obsiahnuté predovšetkým v čl. 147 ústavy a ustanovenia § 18 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“).

Podľa čl. 147 ods. 1 ústavy

(1) Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky sudcu odvolá na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin, alebo ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd nerozhodol v jeho prípade o podmiennečnom odložení výkonu trestu odňatia slobody, na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu, alebo ak zanikla jeho voliteľnosť do Národnej rady Slovenskej republiky. Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky odvolá aj sudcu, ktorý nespĺňa predpoklady sudcovskej spôsobilosti, ktoré dávajú záruku, že funkciu sudcu bude vykonávať riadne, na základe právoplatného uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 154d ods. 1 alebo na základe právoplatného rozhodnutia ústavného súdu, ktorým sťažnosť podľa čl. 154d ods. 2 zamietol.

Podľa čl. 147 ods. 2 ústavy

- (2) *Prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky môže sudcu odvolať,*
- a) *ak mu zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje, najmenej počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,*
 - b) *ak dosiahol vek 65 rokov.*

Podľa § 18 ods. 1 zákona o sudcoch

- (1) *Prezident na návrh súdnej rady sudcu odvolá*
- a) *na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin,*
 - b) *ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmienечnom odložení výkonu trestu odňatia slobody,*
 - c) *na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu,*
 - d) *ak zanikla jeho voliteľnosť do Národnej rady Slovenskej republiky.*

Podľa § 18 ods. 2 zákona o sudcoch

- (2) *Prezident na návrh súdnej rady môže sudcu odvolať, ak*
- a) *mu zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje, najmenej počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,*
 - b) *dosiahol vek 65 rokov.*

Podľa § 18 ods. 3 zákona o sudcoch

- (3) *Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 1 alebo 2, súdna rada musí predložiť prezidentovi návrh na odvolanie sudcu. Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 2 písm. a), predseda súdu oznámi túto skutočnosť súdnej rade. Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 2 písm. b), minister oznámi túto skutočnosť súdnej rade.*

Z hľadiska procesu odvolania z funkcie sudcu z dôvodu dosiahnutia 65 rokov veku

- *minister každoročne oznámi súdnej rade mená sudcov, ktorí v konkrétnom roku dosiahnu vek 65 rokov,*

- súdna rada na zasadnutí prerokuje návrh na odvolanie sudcov, ktorí dosiahli vek 65 rokov,
- súdna rada prijme uznesenie,
- súdna rada predloží prezidentovi, v zmysle čl. 141a ods. 5 písm. c) ústavy a § 18 ods. 3 zákona o sudcoch zoznam sudcov, ktorí dosiahli vek 65 rokov.

Vyššie citovaný článok 147 ods. 2 ústavy taxatívne vymenúva dôvody, pre ktoré môže prezident odvolať sudcu z funkcie sudcu. Ustanovenie § 18 ods. 3 zákona o sudcoch ukladá povinnosť súdnej rade predložiť prezidentovi návrh na odvolanie sudcov, ak existuje dôvod - v tomto prípade dosiahnutie veku sudcu 65 rokov.

Návrh súdna rada predkladá prezidentovi po prerokovaní a prijatí uznesenia. Vychádzajúc zo zápisnice 28. zasadnutia súdnej rady, konaného 30. marca 2015, bol jednohlasne schválený program rokovania súdnej rady, ktorého súčasťou bol bod programu „Prerokovanie personálnych otázok sudcov podľa § 18 ods. 2 písm. b) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príslušných a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (SR 211/2013, SR 216/2014, SR 83/2015)“. Súdna rada rokovala individuálne k jednotlivým sudcom s možnosťou ich účasti na rokovaní a vyjadrenia sa dotknutých sudcov. Po rozprave sa uskutočnilo hlasovanie, ktorým sa rozhodovalo „o podaní návrhu na odvolanie sudcov, ktorí dovŕšili 65 rokov veku“. Podľa zápisnice z prítomných 16 členov hlasovalo za: 14, proti: 1, zdržal sa: 1.

Súdna rada ako kolektívny orgán svoje právo prerokovať a rozhodnúť uplatňuje prostredníctvom uznesenia v súlade s čl. 141a ods. 6 ústavy, podľa ktorého na prijatie uznesenia súdnej rady je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých jej členov. To znamená, že súdna rada svoje rozhodnutia realizuje prostredníctvom prijímania uznesení. Podľa ústavy, zákona o sudcoch a Rokovacieho poriadku súdnej rady je prijatie uznesenia jediným spôsobom, akým rozhoduje súdna rada o veciach patriacich do jej pôsobnosti. Vychádzajúc z vyššie uvedeného hlasovania bolo prijaté uznesenie súdnej rady č. 444, ktorým súdna rada predkladá prezidentovi sudcov vymenovaných v predmetnom uznesení, ktorí naplnili dôvod „dosiahnutie veku 65 rokov“ na odvolanie z funkcie sudcu (§ 18 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch), a teda prijatie uznesenia súdnej rady k prerokovanému bodu, je návrhom na odvolanie sudcov prezidentom, bez ohľadu na vyjadrenia a výmenu názorov členov súdnej rady v rozprave k predmetnému bodu rokovania súdnej rady, pred hlasovaním.

Prijaté uznesenie č. 444 sa odvoláva na čl. 147 ods. 2 ústavy a na § 18 ods. 2 písm. b) zákona o sudcoch (možnosť odvolania z funkcie sudcu prezidentom Slovenskej republiky na

návrh súdnej rady), na čl. 141a ods. 5 ústavy (pôsobnosť súdnej rady – predkladať prezidentovi Slovenskej republiky návrhy na odvolanie sudcov), na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona o sudcoch (ak sú splnené dôvody na odvolanie dovŕšením veku sudcu 65 rokov, povinnosť pre súdnu radu predložiť návrh prezidentovi) a zároveň obsahuje menný zoznam sudcov. Na základe uvedeného, súdna rada považuje uznesenie za jednoznačné.

Súdna rada uznesením č. 444 z 30. marca 2015 si splnila zákonom stanovenú povinnosť a predložila návrh, v ktorom uviedla menný zoznam sudcov, ktorí naplnili dôvod dovŕšenia 65 rokov veku, a ktorý je dôvodom na možné odvolanie z funkcie sudcu prezidentom Slovenskej republiky, t. j. súdna rada predložila návrh na odvolanie sudcov menovite uvedených v predmetnom uznesení č. 444.

Na podklade vyjadreného je súdna rada toho názoru, že jej postup bol v súlade s jej ústavným a zákonným vymedzením, a preto súdna rada navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a právo na vstup do verejných služieb svojej krajiny za rovnakých podmienok podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, porušené nebolo.

Súdna rada zároveň oznamuje, že súhlasí, aby podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.